

ALGEMEEN BESTUUR

Vergadering d.d.:	6 juli 2022	Agendapunt:	9
Betreft:	Besluitvormend	Proces:	Watersystemen en Waterveiligheid
Portefeuillehouder:	Van Velde	Programma:	2. Voldoende en gezond water
Route:	DB-AB		

Onderwerp

KRW Paterswoldsemeer planperiode 3 (2022-2027)

Bijlagen

1. Potentiële locaties maatregelen

HET ALGEMEEN BESTUUR BESLUIT:

1. Een krediet van €4.489.000,- voor de realisatie van maatregelen uit het voorgestelde KRW-maatregelenpakket Paterswoldsemeer 2022-2027 planperiode 3 beschikbaar te stellen

Inleiding

Waterschap Noorderzijlvest heeft binnen de kaders van de KRW de taak de waterkwaliteit binnen haar beheergebied te verbeteren. Het Paterswoldsemeer ligt binnen het beheergebied van het waterschap en in de AB-vergadering van februari 2018 is besloten om de KRW- en klimaatmaatregelen Paterswoldsemeer uit te voeren. In drie planperiodes (2009-2015, 2016-2021 en 2022-2027) wordt toegewerkt naar het behalen van de waterkwaliteitsdoelen in 2027.

Op 3 februari 2021 stelde het algemeen bestuur van Waterschap Noorderzijlvest het KRW-maatregelenpakket voor planperiode 3 (2022-2027) voor het Paterswoldsemeer vast en verleende daarvoor een voorbereidingskrediet van € 910.000,-.

De voorbereidingsfase voor planperiode 3 van de KRW-maatregelen wordt nu doorlopen. Begin 2023 wordt een aannemer geselecteerd. Daarna kan de uitvoering van het project in oktober 2023 van start gaan.

Voorliggend voorstel omvat de kredietaanvraag voor de uitvoering van de te realiseren KRW-maatregelen voor Paterswoldsemeer planperiode 3.

Hiermee wordt invulling gegeven aan de gemaakte afspraken tijdens het proces van co-creatie in 2020 en kunnen de voorbereide maatregelen worden uitgevoerd.

Beoogd effect

Het doel is het verbeteren en daarna behouden van de waterkwaliteit van het Paterswoldsemeer volgens de KRW, waarbij de ecologische toestand (macrofauna, waterflora en vis) kan worden gekwalificeerd als '*goed ecologisch potentieel*' in 2027. Dit doel wordt behaald door het uitvoeren en in stand houden van de vastgestelde KRW-maatregelen voor planperiode 3, zoals opgenomen in het WBP en BOvi.

Argumenten

1.1 Maatregelen zorgen voor behalen van KRW doelstellingen en zijn het meest optimaal omdat hiermee de balans is gevonden tussen waterkwaliteitsverbetering en gebruiksfuncties van het meer en haar omgeving.

Het Paterswoldsemeer heeft naast een natuurfunctie ook een sterke recreatieve functie. In het proces van co-creatie is gekeken hoe we het de KRW doelen kunnen halen, zonder dat de verschillende gebruikers hier hinder van ondervinden.

1.2 De maatregelen hebben een groot draagvlak bij stakeholders door het gevolgde proces van co-creatie

Afspraken zijn vastgelegd in een convenant die ondertekend is door alle vertegenwoordigers vanuit de verschillende gebruiksfuncties van het meer en zijn omgeving. Dit heeft geleid tot het maatregelenpakket dat op 3-2-21 door het AB is vastgesteld.

Risico's & Kanttekeningen

1.1 Prijsstijgingen in de bouwsector kunnen leiden tot ontoereikend krediet

Het afgelopen jaar heeft de bouwsector in toenemende mate te maken met extreme prijsstijgingen en leveringsproblemen van bouwmaterialen. Dit fenomeen doet zich voor in alle sectoren. De impact van (extreme) prijsstijgingen op de lopende projecten is groot, vooral als het langlopende projecten betreft. De kostenraming van planperiode 3 is extern geëvalueerd. De verwachte prijsontwikkeling is met het huidige inzicht in de kostenraming verwerkt.

1.2 KRW-maatregelen leiden tot ongewenste, overmatige plantengroei waardoor recreanten hinder ondervinden

Het maatregelenpakket is zodanig samengesteld dat er geen omslag komt naar een plantenrijk watersysteem, waarbij het meer dicht zou groeien. Dit wordt met monitoring in de gaten gehouden. Als overmatige plantengroei dreigt op te treden kan besloten worden om de maatregelen bij te stellen. Er wordt daarmee voorkomen dat er op grote schaal gemaaid moet worden.

1.3 Preventief maaien als vastgestelde maatregel wordt niet meegenomen in voorliggend bestuursvoorstel

Onderdeel van het vastgestelde maatregelenpakket is preventief maaien. De verbeterde waterkwaliteit kan leiden tot meer waterplantengroei op niet wenselijke plekken. Het Meerschapp Paterswolde zal hierdoor meer moeten maaien. De afspraak is dat het waterschap de extra kosten voor het maaien financiert. Deze kosten worden opgenomen in het kaderbrief en jaarplantraject als exploitatiekosten.

1.4 Het verbeteren van de waterkwaliteit kost tijd

Positieve effecten als gevolg van de getroffen maatregelen zullen pas na langere tijd zichtbaar en meetbaar zijn. Natuurvriendelijke oevers, vissenbossen en vissenhotels moeten tot ontwikkeling komen waarbij dit in de tijd leidt tot een verandering in de biologische en chemische waterkwaliteit. Door middel van monitoring zal bepaald worden of er aanvullende maatregelen getroffen dienen te worden voor het behalen van het KRW-doel.

Financiën

In dit voorstel wordt verzocht een krediet ter hoogte van € 4.489.000,- beschikbaar te stellen. De onderliggende kostenraming (SSK) is door een onafhankelijke kostendeskundige gereviewd vanwege de recente ontwikkeling van marktprijzen.

1. Realisatiekrediet

In de AB vergadering van 3 februari 2021 is een voorbereidingskrediet beschikbaar gesteld van € 910.000,-.

Om tot realisatie van het KRW-maatregelenpakket Paterswoldsemeer planperiode 3 (2022-2027) over te kunnen gaan wordt in dit voorstel verzocht om een uitvoeringskrediet van € 4.489.000,- beschikbaar te stellen. Het gevraagde krediet is als volgt opgebouwd:

Tabel 1: Benodigd uitvoeringskrediet (incl. btw)

KRW-maatregelenpakket Paterwoldsemeer 2022-2027 planperiode 3	Totaal
Kosten derden	€ 3.851.000
subtotaal	€ 3.851.000
Te activeren uren	€ 487.000
Te activeren rente	€ 151.000
Totaal benodigd uitvoeringskrediet	€ 4.489.000

Conform planning wordt de realisatiefase van het KRW-maatregelenpakket Paterswoldsemeer 2022-2027 (planperiode 3) medio 2025 afgerond. De bestedingen lopen vanaf januari 2023 tot en met medio 2025. Voor dit project is er tot nu toe een voorbereidingskrediet van in totaal €910.000,- beschikbaar gesteld. Hiermee komt het totale krediet (na voorstel) op € 5.399.000,-.

Tabel 2: Overzicht krediet KRW-maatregelen Paterswoldsemeer planperiode 3

KRW-maatregelenpakket Paterwoldsemeer 2022-2027 planperiode 3	bedrag
Reeds verstrekt t.b.v. voorbereiding	€ 910.000
Uitvoering	€ 4.489.000
Totaal	€ 5.399.000

Te activeren uren voorbereidingskrediet

Voor het doorlopen van de realisatiefase zijn circa 6.762 uren begroot. Tegen een uurtarief van € 72,- wordt totaal een bedrag van ca. € 487.000,- geactiveerd. De uren worden verspreid over de periode 2022 – 2025 besteed.

Kapitaallasten en bestedingsritme

Uitgaande van een uitvoeringskrediet van € 4.489.000,- zullen de hieruit voortvloeiende kapitaallasten circa € 270.000,- bedragen in het eerste jaar na realisatie (2026). Daarbij wordt rekening gehouden met een rekenrente van 2% en een gemiddelde afschrijvingstermijn van 25 jaar.

De bestedingen voor het realisatiekrediet vinden plaats in de jaren 2022 t/m 2025. Een overzicht van het bestedingsritme van het aangevraagde krediet wordt weergegeven in onderstaande tabel 3.

Tabel 3: Bestedingsritme en verschil besteding jaarplan

Jaarplan check	2022	2023	2024	2025	Totaal
Kosten derden	€ 220.000	€ 1.001.000	€ 2.110.000	€ 520.000	€ 3.851.000
KRW Planperiode 3 PWM (n)	€ 636.000	€ 636.000	€ 318.000		€ 1.590.000
<i>Verschil jaarplan vs. Bestedingsritme</i>	<i>-€ 416.000</i>	<i>€ 365.000</i>	<i>€ 1.792.000</i>	<i>€ 520.000</i>	<i>€ 2.261.000</i>

Verschillen

Het verschil van ca. € 2.3m wordt mede veroorzaakt door:

Prijsverschillen ten opzichte van de raming van 2021	€ 759.000
Scopewijzigingen* en gebruik grondstoffen	€ 290.000
Nadere voorbereiding en inzichten vanuit de voorbereidingsfase	€ 100.000
Inhuur van externe capaciteit en aanvullend onderzoek en advies	€ 571.000
Risicoreservering als gevolg van de huidige marktontwikkelingen	€ 326.000
Interne uren en rente	€ 215.000
totaal	€ 2.261.000

** scopewijzigingen betreffen slechts een gewijzigd ontwerp van vastgestelde locaties als gevolg van gewijzigd inzicht*

Het vastgestelde maatregelenpakket vormt de enige mogelijkheid waarbij de KRW doelen gehaald kunnen worden naast het behouden van de recreatiefunctie van het meer. Dit pakket op deze locaties is binnen een zorgvuldig proces van co- creatie tot stand gekomen en doet recht aan de gemaakte afspraken met de omwonenden en gebruikers van het meer. De kostenverhoging is een gevolg van verdere uitwerking en voorbereiding.

Dekking

Het benodigde krediet zal voor een deel worden gedekt uit de KRW-maatregelen planperiode 3 Paterswoldsemeer en uit KRW vanaf 2022.

Na besluitvorming zal het verstrekte krediet worden opgenomen in het jaarplan van 2023 en verder.

Kosten beheer & onderhoud en preventief maaien

De kosten voor preventief maaien en de kosten voor beheer en onderhoud die voortvloeien uit de realisatie van de maatregelen worden opgenomen in de kaderbrief en het jaarplantraject als exploitatiekosten. Deze kosten worden op dit moment geraamd op ca. € 75K.

Subsidie

Voor de KRW-uitvoeringsmaatregelen heeft het Algemene Bestuur op 23 november 2021 akkoord gegeven voor het aanvragen van POP3 (EU) subsidies bij zowel Provincie Drenthe en Groningen voor de respectievelijk delen van het Paterswoldsemeer. Voor het Drentse deel van het Paterswoldsemeer is een subsidie van € 300.000,- aangevraagd en voor het Groningse deel een subsidie van € 700.000,-. Op dit moment is er nog geen uitsluitsel op de subsidieaanvragen. Deze wordt in de zomer van 2022 verwacht. Het betreft 100% EU subsidie waarvoor, conform bestuurlijke afspraken met de andere waterschappen en de provincies, 1/3 dient te worden gecompenseerd door bij te dragen aan DAW-projecten. Wanneer er een positieve beschikking komt, dan wordt dit meegenomen in reguliere P&C cyclus danwel in de AB aanvraag voor DAW-verplichting die uit deze subsidie voortvloeit. De subsidie die ter compensatie door waterschap Noorderzijlvest beschikbaar is gemaakt voor DAW-projecten bedraagt € 333.333.

Communicatie

Ook tijdens de uitvoering van de maatregelen in planperiode 3 blijft het belangrijk om de omgeving goed te informeren en te blijven betrekken. De samenwerking met de omgeving is voortgezet in een begeleidingsgroep. Deze bestaat uit vertegenwoordigers van betrokken partijen (horeca, recreatie, bewoners, Natuurmonumenten, Sportvisserij), het Meerschapp en het waterschap Noorderzijlvest. De begeleidingsgroep wordt betrokken bij ontwikkelingen rondom de waterkwaliteit en waterplanten. Maai- en monitoringsplannen worden voorgelegd en besproken met de begeleidingsgroep om advies

te krijgen over nodige stappen om overlast door waterplanten te voorkomen. Het dagelijks bestuur en algemeen bestuur worden geïnformeerd over de bevindingen van de begeleidingsgroep.

Tijdens het participatieproces van planperiode 3 legt de omgevingsmanager contact met de omgeving om perceeleigenaren, stakeholders en direct omwonenden te betrekken bij de planvorming en realisatie van de maatregelen (bijlage 1). Op deze manier wordt de omgeving geïnformeerd en kunnen eventuele haalbare koppelkansen meegenomen worden tijdens de uitvoeringsfase.

Via de website van het waterschap over het Paterswoldsemeer en nieuwsbrieven wordt de omgeving op de hoogte gehouden over de ontwikkelingen in het Paterswoldsemeer.

Indien subsidie wordt ontvangen zullen de vanuit de subsidieregeling opgenomen communicatievereisten moeten worden nageleefd. Dit betekent onder andere dat in uitingen over het project en op bouwboarden dient te worden gemeld dat de projecten mede worden mogelijk gemaakt door subsidie uit POP3 (EU).

Uitvoering

Na uw besluitvorming over het uitvoeringskrediet wordt de aanbestedingsstrategie bepaald en zal het worden aanbesteed. De nodige conditionerende onderzoeken zijn al opgestart. De uitvoering van de maatregelen staat gepland in de periode 2023-2025.

Om voldoende aandacht te hebben voor het thema duurzaamheid tijdens het project zijn interactieve duurzaamheidssessies georganiseerd. De opgehaalde duurzaamheidsambities zijn opgenomen in ambitiewebs. De ambitiewebs worden in de loop van het project geëvalueerd en geactualiseerd aan de hand van de laatste ontwikkelingen. Bij het opstellen van de aanbestedingsstrategie worden de gezamenlijk tot stand gekomen duurzaamheidsambities meegenomen.